

Sygn. akt V GC 492/19 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

24 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Anna Dobosz

Protokolant St. sekr. sąd. Beata Świąć

po rozpoznaniu 24 września 2020 r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko P. K.

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3 617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Nowym Sączu kwotę 320,00 zł (trzysta dwadzieścia złotych 00/100) tytułem wynagrodzenia mediatora.

SSR Anna Dobosz

Sygn. akt V G C 492/19

UZASADNIENIE

wyroku z 24 września 2020r.

Powód (...) sp. z o.o. w W. w pozwie skierowanym przeciwko P. K. domagał się zasądzenia kwoty 10.425,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 16 października 2018r. do dnia zapłaty i zasądzenia kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa prawnego.

Uzasadniał, że 09 marca 2016 roku strony zawarły umowę, na mocy której powód zobowiązał się dostarczać pozwanemu paliwo gazowe do obiektu położonego przy ulicy (...) w N.. 09 listopada 2016 roku strony zawarły aneks do umowy gdzie pozwany zadeklarował odbiór minimalnej ilości paliwa gazowego, w związku z czym powód zagwarantował mu stałą cenę tego paliwa. W związku z niedotrzymaniem warunków aneksu powód wystawił pozwanemu notę obciążeniową na kwotę 10.425,89 zł, tytułem kary umownej za niedotrzymanie warunków umowy. Strony aneksem bowiem ustaliły, że jeśli pozwany nie odbierze w okresie obowiązywania aneksu ustalonej ilości paliwa gazowego, będzie zobowiązany wówczas do zapłacenia powodowi kary umownej za każdy 1 kwh paliwa stanowiącego różnicę między kontraktową ilością obowiązkową a ilością faktycznie odebraną w wysokości 75 % ceny specjalnej.

Pozwany zadeklarował, że odbierze 365.000 kwh paliwa, a odebrał 134.265 kwh. Powód wezwał pozwanego do zapłaty należności które jednak pozostało bez efektów.

(pozew- k. 3 i n.).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 21 marca 2019 roku sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości.

(nakaz – k. 42).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany P. K. domagał się oddalenia powództwa, zasądzenia od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego.

Przyznał, że strony wiązała umowa wraz z aneksem gdzie zadeklarował odbiór określonej ilości paliwa gazowego. Wskazał jednak że umowa wiązała od marca 2016 roku, był to pierwszy rok funkcjonowania obiektu, a ilość zadeklarowana w aneksie została obliczona przez pracownika powoda. Pozwany nie proponował ze swej strony ilości paliwa jakie odbierze, natomiast w żaden sposób w obiekcie nie oszczędzał zużycia gazu. Pozwany nie miał wiedzy, ani rozeznania co do ilości paliwa gazowego potrzebnego do ogrzania jego hali był to pierwszy rok jej użytkowania i pozwany zawierając aneks oparł się na wyliczeniach powoda jako profesjonalisty przyjmując, za wyliczeniem powoda, że zakontraktowana ilość paliwa gazowego będzie niezbędna do ogrzania hali przez umówiony okres. Pozwany wskazał, że w propozycji na 2019 roku powód oszacował zapotrzebowanie hali pozwanego na poziomie trzykrotnie niższym od tego jaki był ustalony w przedmiotowym aneksie. Pozwany zarzucił więc, że do niewykonania umowy doszło z przyczyn niezależnych od niego i asekuracyjnie podniósł zarzut miarkowania kary umownej domagając się jego obniżenia do kwoty 1,00 zł.

(sprzeciw – k.38 i n.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Pozwany P. K. w 2016r. uruchomił halę położoną przy ulicy (...) w N.. Budynek ogrzewany był gazem i w związku z tym 9 marca 2016 roku strony zawarły umowę o dostarczanie przez powoda do przedmiotowego obiektu paliwa gazowego. Wnioski poprzedzające zawarcie umowy były opracowywane pod kierunkiem pracownika powoda K. S.. Pracownik powoda wskazał jaką prognozowaną ilość gazu należy wpisać we wniosku, po przeanalizowaniu powierzchni i kubatury budynku. W warunkach przyłączenia powód wskazał, że do przedmiotowego obiektu zostanie dostarczone paliwo gazowe w ilości minimalnej 20 000 m³ w ciągu roku do maksymalnej 55 000 m³ w ciągu roku.

(d. warunki przyłączenia – k. 59-60,

umowa z załącznikami – k. 19-27,

zeznania świadka P. L. – k. 142,

zeznania pozwanego – k. 145/2-146).

Jesienią 2016 roku skontaktował się z pozwanym pracownik powoda G. K., który zaproponował mu zawarcie aneksu do umowy z niższą ceną paliwa.

To on posługując się dokumentami przy wniosku o zaopatrzenie budynków paliwo gazowe wyliczył jaką ilość zakontraktowanego paliwa podać w aneksie do umowy. Za umowy takie jak przedmiotowy aneks, pracownicy powoda otrzymują prowizje. Mają również obowiązek zawrzeć określoną ilość umów tego typu z odbiorcami paliwa.

(d. aneks z załącznikami – k. 29-35,

zeznania świadka G. K. – k. 145,

zeznania pozwanego – k. 145/2-146).

Obiekt ogrzewany był gazem. Pozwany nie oszczędzał na ogrzewaniu. To nie on płacił rachunki związane z użyciem paliwa gazowego, lecz najemcy lokali w obiekcie.

(d. zeznania świadka B. S. – k. 142,

zeznania pozwanego – k. 145/2-146).

14 września 2018 roku powód wystawił pozwanemu notę obciążeniową na kwotę 10.425,89 zł tytułem kary umownej za niedotrzymanie warunków umowy w związku z tym, że pozwany nie odebrał zakontraktowanej aneksem z 9 listopada 2016 roku, ilości paliwa gazowego.

(niesporne, nota – k. 36).

Gdyby pozwany nie zawarł aneksu do umowy z 9 listopada 2016 roku i odbierał gaz w cenie zakontraktowanej umową z 9 marca 2016 roku, wówczas za gaz zapłaciłby 36.757,00 zł. Natomiast w związku z zawarciem aneksu pozwany uiścił całkowitą należność w kwocie 33.488,75 zł.

(wyliczenie w piśmie powoda z 23 marca 2020r.– k. 100, niesporne).

Ustalając stan faktyczny sprawy sąd oparł się na dowodach z dokumentów prywatnych przedstawionych przez strony, zeznaniach świadków i pozwanego.

Materiał ten w całości okazał się spójny, jednolity i zbieżny.

Wszystkie dowody wskazują na to, że wyliczenie prawdopodobnej ilości gazu zakontraktowanego w umowie i aneksie zostało obliczone przez pracowników powoda. Zarówno wnioski o wydanie warunków przyłączenia do sieci gazowej jak i treść umowy z 9 czerwca 2016 roku oraz aneksu z 9 listopada 2016 roku były opracowane przez pracowników powoda. Inicjatywa zawarcia aneksu ze wskazaniem minimalnych ilości dostarczanego paliwa i niższą ceną tegoż wyszła w całości od pracowników powoda.

Powód faktom tym nie przeczył. Świadkowie zarówno wskazani przez powoda jak i pozwanego w sposób jednolity potwierdzili wszystkie fakty związane z czynnościami poprzedzającymi jak i towarzyszącymi zawarciu umowy oraz aneksu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Art. 471 kc stanowi, że dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Art. 483 § 1 kc natomiast, że można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

Z art. 484 § 1 kc wynika, że w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych jest jednolite i utrwalone od wielu lat.

Przesłanki obowiązku zapłaty kary umownej są określane przez pryzmat ogólnych zasad kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej, przy czym stosownie do art. 484 § 1 KC kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Z przepisu art. 471 KC wynika domniemanie, iż nie wykonując lub nienależycie wykonując zobowiązanie, dłużnik działa w sposób zawiniony. Oznacza to, że również w przypadku dochodzenia przez wierzyciela odszkodowania z powołaniem się na kary umowne, dłużnik może się uwolnić od obowiązku zapłaty kary umownej, **jeżeli wykaze, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności** – tak SA w Krakowie w wyroku z 25.06.2015r. I ACa 453/15, Legalis 1336953.

Kara umowna przewidziana w art. 483 KC stanowi odszkodowanie, a zobowiązany do zapłaty kary umownej za opóźnienie może bronić się zarzutem, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Należy wskazać, że wyrażenie „nienależyte wykonanie zobowiązania „obejmuje zachowanie terminu, miejsca i sposobu czy też jakości świadczenia”. Następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania jest najczęściej powstanie szkody. Obok niewykonania lub nienależytego wykonania oraz szkody wyrządzonej przesłanką odpowiedzialności jest również istnienie normalnego związku przyczynowego między naruszeniem przez dłużnika więzi zobowiązaniowej a szkodą wierzyciela. (tak SA w Gdańsku z 27.06.2014r. m V ACa 314/14).

Powód ma udowodnić jedynie, że pozwany nie zrealizował prawidłowo zobowiązania. W przypadku gdy strony umówiły się, że w razie niewykonania, lub nienależytego wykonania zobowiązania wierzycielowi będzie się należała kara umowna - wystarczy że wierzyciel wykaze, iż nastąpiły takie okoliczności, nie musi wykazywać, że poniósł szkodę. Nie musi udowadniać jej wysokości.

W świetle powyższego jedynym dowodem obciążającym powoda było wykazanie, że pozwany nie odebrał ustalonej w aneksie z 9 listopada 2016 roku ilości zakontraktowanego paliwa. Powód nie musi udowadniać wysokości szkody.

Z kolei pozwany może uwolnić się od odpowiedzialności jeśli wykaze, że niezrealizowanie tego obowiązku nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych.

Sąd Rejonowy analizując materiał dowodowy zgromadzony w sprawie doszedł do wniosku że brak odbioru zakontraktowanej ilości paliwa gazowego był wyłącznie wynikiem nieprawidłowego ustalenia wysokości tego paliwa przez pracowników powoda. To oni wystąpili z inicjatywą zawarcia aneksu i to oni obliczyli minimalną ilość paliwa, jaką powinien pozwany w przedmiotowym obiekcie, w umówionym czasie odebrać.

Gdyby nie doszło do zawarcia przedmiotowego aneksu to pozwany zapłaciłby tylko o 3.268,25 zł więcej w stosunku do przeliczenia wg ceny specjalnej objętej aneksem. Pozwany nie wystąpił z inicjatywą zawarcia aneksu, nie oczekiwał bardziej korzystnych warunków finansowych i w całości kierował się zaufaniem do pracowników powoda, którzy przeliczyli ilość paliwa, jaką ujęto w aneksie.

Pozwany nie podejmował żadnych działań, które zmierzałyby do oszczędzania na ilości zużywanego gazu, za paliwo to faktycznie bowiem płacili najemcy lokali w obiekcie, a nie pozwany.

Powyższe fakty zdaniem sądu potwierdziły, że miała miejsce sytuacja wskazująca na to, że do niewykonania zobowiązania doszło z przyczyn w całości leżących po stronie powoda. To on bowiem, będąc profesjonalistą na rynku obrotu paliwem gazowym w sposób nieprawidłowy określił ilość paliwa gazowego który miał pozwany odebrać w swoim obiekcie.

Z mocy art. 362 kc jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Obydwie strony kontraktu zobowiązane są do wykonania zobowiązania zgodnie z jego treścią a przy tym w sposób odpowiadający celowi społeczno-gospodarczemu i zasadom współżycia społecznego (art. 354 kc). Obydwie powinny również

wykazywać się należyta starannością która jest znacznie bardziej eksponowana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tejże działalności (art. 355 kc).

Ostatecznie więc sąd powództwo oddalił przyjmując, że gdyby powód w sposób należyty przygotował warunki aneksu do umowy stron, nie doszłoby do niewykonania zobowiązania przez pozwanego. A więc że do niewykonania zobowiązania doszło bez winy pozwanego, natomiast z przyczyn w całości leżących po stronie powoda.

Wobec oddalenia powództwa sąd kosztami procesu obciążył powoda jako przegrywającego sprawę (art. 98 i n. kpc). Zasadził sąd od powoda na rzecz pozwanego zwrot wydatków na wynagrodzenie fachowego pełnomocnika w kwocie 3.617,00 zł. Sąd obciążył powoda wydatkiem mediatora, zgodnie z prawomocnym postanowieniem o zwrocie tych wydatków mediatorowi tymczasowo ze środków Skarbu Państwa (art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U z 2019r., poz. 785).

SSR Anna Dobosz